

SAKSFREMLEGG

 x_ Originaldokument.
 Dokumentet er oversatt.

Arkivsak: 2013/799-35	Arkiv: N06	Saksbehandler: Bodil Utsi Vars	Dato: 11.11.2016
--------------------------	---------------	-----------------------------------	---------------------

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapetets innstillingsmøte	
	Kommunestyret	

FIRE ELLER FEM-DAGERS SKOLEUKE

Utskrift sendes:

- Skolene.

Saksfremlegg:

Bakgrunn:

Kautokeino kommunen har de siste tre skoleårene praktisert opplæring for 1.- 4.trinn i 4-dagers skoleuger, med årstimetall fordelt på fire dager i uken. Grunnen til denne ordningen for småskoletrinnet var at Finnmark fylkeskommune avvirket midtskyss for skolebarn, og kommunen hadde ikke selv midler til å ta denne kostnaden på kr. 1 881 000,-.

Kommunestyre vedtak 42/16: Utrede alternativer omkring 4- eller 5-dagers skoleuke for 1.- 4.klasse. Herunder SFO tilbud, leksehjelp, læring, barns synspunkter og oppvekstsvilkår i relasjon til skoleordningen.

Saksopplysninger:

Elevers minstetimetall er bestemt gjennom forskrifter gitt av Kunnskapsdepartementet, og kommunen er pliktig til å gi elevene minst dette timetallet. Dette timetallet skal fordeles på minst 38 skoleuger innenfor en periode på 45 sammenhengende uker.

I rundskriv 1-2013 fra Udir står det:

«Det er fastsatt et samlet minstetimetall for elever på 1-7. trinn og for elever på 8.-10.trinn som elevene har rett til. Skoleeier har plikt til å gi dette timetallet, mens tår fritt til å tilby flere timer (Udir-1-2013 Kunnskapsløftet fag – og timefordeling).»

Minstetimetall for elevene på 1.-7.trinn er på 5424 timer. Opplæringen skal fordele seg over minimum 38 uker. Det er foreslått to alternative som er innenfor minstetimetallsfordeling. Forslagene har ulike utfordringer med tanke på merkostnader til busskyss, og småskoletrinnet som starter skoledagen til ulike tider.

Alternativ 1: Femdagers skoleuke med midtskyss

Timetallfordeling:

	1.trinn	2.trinn	3.trinn	4.trinn	5.trinn	6.trinn	7.trinn	Sum
Antall timer pr. uke	18,5 t/u	18,5 t/u	18,5	18,5	21,7	23,6	23,6	142,9
Antall årstimer	703	703	703	703	824,6	896,8	896,8	5430,2

1.2.1. Tilrettelegging av skoleskyss

Finnmark fylkeskommune har ansvaret for organisering av skyss av elever så vel i grunnskolen som i de videregående skoler. Kommunene ved skolesjefen bistår tilretteleggingen av skyssopplegget for grunnskolen.

Med denne timetallfordelingen skysses elevene på 1.- 4. trinn til skolen mandag, tirsdag, torsdag og fredag kl.08.30 og 10.50, og hjem kl.11.50 og 14.30. Onsdagene har alle elevene på småtrinn samme dagsplan, skyss til skolen kl. 08.30 og hjem kl. 14.00.

5.trinn har 23,6 timer pr. uke f.o.m uke 33 t.o.m. uke 6, fra uke 7 har 5.trinn fri hver onsdag og ut skoleåret. For Máze skole skysses alle elevene til skolen kl.08.30, hjem kl.11.50 og 14.30. Dette medfører at 5 klasser i 1.- 4.trinn 4 dager pr. uke må ha busskyss hjem tidligere på dagen, og for 4 klasser i 1.- 4.trinn skysses til skolen senere enn de andre elevene. For 5. 6. 7.trinn og ungdomsskole elever skysses de hjem kl.12.30 på onsdager, såkalt midtskyss. Med midtskyss menes ekstra busskyss mellom skolen og hjem utenom skolens ordinære åpningstid.

Timeplan for 1. - 4.trinn

Time	Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	08.30-09.30					
2	09.40-10.40					
3	10.50-11.50					
4	12.20-13.20					
5	13.30-14.30					

Klassene på småtrinnet har tre korte dager, med tre timer pr. dag. To lange dager med 5 og 4,5 undervisningstimer.

Timeplan for 5. - 7.trinn

Time	Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	08.30-09.30					
2	09.40-10.40					
3	10.50-11.50					
4	12.20-13.20					
5	13.30-14.30					

Alle elevene på mellomtrinnet begynner på skolen kl.08.30 alle dager, og skysses hjem kl.14.30 på mandag, tirsdag, torsdag og fredag, og onsdag kl.12.30.

2.2.4 Midtskyss

I samferdselsdepartementets rundskriv N-1/90 er midtskyss definert som;

«skyss mellom skule og heim midt på dagen utanom vanlig skulestart og slutt...»

I henhold til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har ikke elever i grunnskolen rett til midtskyss slik dette er definert i rundskriv N-1/90. Retten til slik skyss fremgår ikke av lovens ordlyd eller forarbeid. Finnmark fylkeskommune organiserer ikke transport av skoleelever definert som midtskyss.

Finnmark fylkeskommune er pliktig til å organisere skoleskyss til elevene ved skoledagens start og slutt, men ikke pliktig til å organisere midtskyss. Denne skyssen må Kautokeino kommune selv betale for.

Kostnadene for midtskyss for Kautokeino kommune vil da bli kr. 1 881 000,- pr skoleår. Elevene skal skysses til Suolovuopmi, Šuošjávri, Stornes, Ávži, Økseidet, Čunovuohppi og Máttaluoppal.

Alternativ 2: Firedagers skoleuke uten midtskyss

Timetallfordeling:

	1.trinn	2.trinn	3.trinn	4.trinn	5.trinn	6.trinn	7.trinn	Sum
Antall timer pr. uke	18,5 t/u	18,5 t/u	18,5	18,5	21,7	23,6	23,6	142,9
Antall årstimer	703	703	703	703	824,6	896,8	896,8	5430,2

Timeplan for 1. - 4.trinn

Time	Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	08.30-09.30					
2	09.40-10.40					
3	10.50-11.50					
4	12.20-13.20					
5	13.30-14.30					

Elevene har 3 lange dager (5 timersdag), fra kl.08.30 til 14.30, og en kort dag fra kl. 08.30 til 12.30, og en fri dag. Halvparten av elevene har fri på mandag, og resten har fri på fredag, med bytting av fredag i 2. semesteret (fra uke 1).

Timeplan for 5. - 7.trinn

Time	Tid	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1	08.30-09.30					
2	09.40-10.40					
3	10.50-11.50					
4	12.20-13.20					
5	13.30-14.30					

Alle elevene på mellomtrinnet begynner på skolen kl.08.30 alle dager, og skysses hjem kl.14.30 på mandag, tirsdag, torsdag og fredag, og onsdag kl.12.30.

Vurdering:

Det er mange perspektiver å vurdere organiseringen av skoleuka ut i fra, både firedagers skoleuke og femdagers skoleuke har ulike fordeler og ulemper alt etter hvilket perspektiv og ståsted som velges. I det følgende vil utredningen vurdere fire- eller femdagers skoleuke ut fra følgende perspektiver:

- pedagogiske forhold
- skolens erfaringer og uttalelser
- skolens behov
- økonomi
- praktiske forhold knyttet til skoleskyss
- SFO
- leksehjelp
- barnets og familiens behov

Pedagogiske forhold

Resultater på nasjonale prøver ser ikke ut til å ha noe sammenheng med hvor mange skoledager elevene har per uke på 1. – 4.trinn.

Alternativ 1: Femdagers skoleuke for 1. - 4. trinn, vil elevene få 3 korte dager og to lange dager per uke. Undervisning 5 dager i uken vil gi kontinuitet i leseopplæringen, da elevene får en dag ekstra i uken til lesetrening, men det har ikke lyktes å finne forskningsbasert belegg for å hevde at elevene oppnår bedre leseferdigheter ved å gå over til en 5 dagers skoleuke.

Ut i fra et pedagogisk ståsted så er det både fordel og ulemper med 4 - 5 dagers skoleuke med hensyn til barn med særskilte behov og som sliter på skolen. For noen barn er det fordel med flere timer pr. dag, da eleven får øve mer på skolen med veiledning fra en lærer og for noen barn er det bra med trening hver dag (“små drypp”).

Alternativ 2: Firedagers skoleuke for 1. – 4. trinn, vil elevene få 3 lange dager(5 timersdag), en kort dag 3,5 timer og en fridag i forb. med helg (mandag eller fredag).

Forskningen med firedagers skoleuke førte til at barna scoret syv prosent høyere på mattekunnskaper og gjorde det generelt bedre på lesetester:

“The research, conducted by D Mark Anderson of Montana State University and Mary Beth Walker of Georgia State University, looks at the reading and maths results of students in the fourth and fifth grade (years 5 and 6). The schools in question rearranged the week by cutting one day – typically a Monday or Friday – and adding the extra hours to the other four. Teachers’ total working time (and salaries) remained the same”.

Noen argumenter hvorfor resultatene ble bedre:

- Lærere fikk mer tid til å undersøke og forsøke forskjellige pedagogiske metoder og teknikker (en hel planleggingsdag for lærerne, da elevene har fri)
- Samle opplæringen på fire dager er mer effektivt, da lærere får bruke elevenes fridag til å forbedre seg med teamet, og det medfører igjen bedre og styrket samarbeid mellom lærerne som igjen gir bedre kvalitet til undervisningen
- Når det er flere undervisningstimer pr. dag, da rekker elevene å øve mer på det nye de har lært på skolen. Når elevene øver mer, så sitter kunnskapen bedre.

Skolens erfaringer og uttalelser med 4 dagers skoleuke:

- Elevfravær har gått ned på begge skolene, og en av grunnene er at foreldre tilpasser lege, tannlege og private ting til denne fridagen.

Kautokeino barneskole:

- Saken er sendt ut til høring til fagorganisasjoner, Skolens Landsforbund og Utdanningsforbund. Uttalelse fra fagorganisasjoner er positive til en firedagers skoleuke
- På Kautokeino barneskole er det 36 ansatte, og samtlige ansatte er for en firedagers skoleuke

Uttalelser fra fagorganisasjoner:

- Lærerne tilpasser undervisning slik at det er korte pauser og variasjon i metodene i en undervisnings økt

- Når det er lange dager (5 timer) er det lettere å gjennomføre tema-opplæring, fordi da har man bedre tid
- Noen lærere erfarer at elevene er mere uthvilt når de har hatt en lengere helg
- Det blir ikke avbrudd i planlegging, da man har en hel dag til dette arbeid, blir f.eks. ikke avbrutt med undervisning mellom planleggingen
- På morgenen er det lettere å få elevene til å følge med i opplæringene. 5 skoledagers uke må klassene begynne på skolen til ulike tider. Av erfaring vet vi at det kan være vanskelig å få elevene til å roe seg ned og konsentrere, fordi elevene er i leke-modus

Uttalelse fra elevråd:

- Vedtak: Elevrådet mener at 4 skoledager i uken er bedre for småskoleelever.

Måte skole:

- På Máze skole er det 8 ansatte, og samtlige ansatte er for en femdagers skoleuke

Uttalelser fra lærere:

- Trøtthet på slutten av dagen og slutten av uka
- Kortere skoledager betyr at elevene ikke er så utslitt
- Begynneropplæringen sier vi skal ha små drypp hver dag, lengere helg = mindre drypp
- Vi skal ikke rangere fagene etter «viktighet», alle fag er like viktige og bør tas like seriøst
- Vi får dårligere planleggingstid på skole, i og med at alt skal planlegges på fredag, og vi har ingen andre dager tilgjengelig

Uttalelse fra elevråd:

- Fire elever i elevrådet mener skolen bør ha firedagers skoleuke. Dette fordi det fører til mindre fravær, og fordi det er mer gunstig for 5. – 10. trinn i forhold til bingen. En elev i elevrådet mener at det bør være femdagers skoleuke for småskolen. Eleven mener dette fordi det vil minske behovet for å gå til SFO.

Skolens behov

Ved timeplanlegging er det ting rektor må ta hensyn til som:

- Fellesrom som barneskolen deler med ungdomsskolen (gymsal, svømmehall, skolekjøkken, sløyd). Ved femdagers skoleuke må skoledagen deles opp slik at halvparten av klassene 1.-4.trinn begynner på skoledagen kl. 08.30 og resten kl.10.50, for å oppfylle kravene i opplæringsloven og i læreplanen.
- Elever med spesielle behov, spesialundervisning/assistent bruk
- Lærerressurs, delingstimer/to-læresystem

Økonomi

Alternativ 1, femdagers skoleuke: ekstrakostnad i skoleskyss kr. 1 881 000,-, ekstrabemannning SFO kr. 1 000 000,- og økte inntekter på kr. 400 000,- (foreldrebetaling SFO), til sammen utgjør dette en samlet kostnad på kr. 2 481 000,-

Alternativ 2, firedagers skoleuke: Ingen ekstrakostnader.

Praktiske forhold knyttet til skoleskyss

Kautokeino kommune har elever som skal skysses til 7 bygder:

Kautokeino tettsted – Ávži

Kautokeino tettsted – Máttaluoppal

Kautokeino tettsted – Økseidet

Kautokeino tettsted – Čunovuohppi

Kautokeino tettsted – Stornes

Máze – Suolovuopmi

Máze – Šuošjávri

Det er fullt mulig å skysses elever med femdagers skole. Den lengste skoleveien er fra Máze til Šuošjávri, 2 timer skoleskyss pr. dag.

SFO

Kautokeino kommune har SFO tilbud før og etter skoletid, og til den dagen elevene ikke har undervisning (mandag/fredag) for 1. – 4. årstrinn og barn med særskilte behov opptil 7. årstrinn. SFO tilbud i Kautokeino tettsted er samlokalisert med Kautokeino barneskole, og i Máze gis det tilbud i Máze barnehage. SFO er et omsorgs- og fritidstilbud utenom den obligatoriske skoledagen. Innhold i SFO skal preges av barnas behov for, lek, kulturaktiviteter, sosial læring og omsorg. Ved en fire dagers skoleuke slik pr. i dag, har elevene flere timer på SFO mandag, onsdag og fredag. På disse dagene kan SFO gjennomføre annen type aktiviteter som krever mer tid f.eks. sykkelturner, lengere turer til fots, skitur, fisketur etc. Fem dagers skoleuke gir ikke mulighet til slikt, da elevene er kun 3,5 - 4 timer på SFO på det meste.

Åpningstiden i SFO er fra kl.07.45 – 16.15, og følger skoleruta. Det er 50 plasser ved Kautokeino SFO, og det er kun hele plasser. Foreldrebetaling er kr. 2000,- pr. mnd. inklusiv mat, vedtatt i kommunestyret 03.10.2012. SFO tilbud i kommunen er selvkost. Sammenlignet foreldrebetaling med Tana, Karasjok og Porsanger er Kautokeino kommune rimeligst. Vedtekter for skolefridsordningen ved Kautokeino barneskole/Máze skole sak 09/09 er vedtatt i kommunestyret 23.03.09. Det gis søskenmoderasjon jfr. SFO vedtekter, men det gis ikke friplasser.

Leksehjelp

Kommunen tilbyr gratis leksehjelp til alle elever fra 1.- 4.trinn. Leksehjelpa er ikke obligatorisk, og det er opp til foreldrene om de vil ta i mot dette tilbudet. Leksehjelpa blir gitt på skolen av en assistent, det er ingen krav om at dette tilbud skal gis av en pedagog. Kautokeino barneskole har organisert det slik at dette tilbudet blir gitt på SFO, også de elevene som ikke har plass på SFO får det tilbudet der. Det blir ikke satt opp skyss etter leksehjelp-tiden, foreldrene må hente barna sine.

Barnets og familiens behov

For en del familier er det en fordel at skoledagene er lange, da reduserer behovet for plass i SFO. Det har vist deg ved kortere skoledag er behovet langt større, ettersom tiden hjemme fra til de voksne er hjemme blir 4,5 timer.

Ved Kautokeino SFO er det kapasitet til å ta inn 50 barn, det er kun hele plasser som selges.

Skolene sendte ut spørreskjema til foreldrene som har barn i 1.-7.trinn, for å få foreldrenes synspunkter på fire eller femdagers skoleuke. Foreldrene har delte synspunkter til fire eller femdagers skole. Av de som svarte på undersøkelsen, vil 75 % på Máze skole fortsette med firedagers skoleuke, 20 % vil ha en femdagers skoleuke og 5 % svarte vet ikke. På Kautokeino barneskole vil 64,5 % fortsette med en fire dagers skoleuke og 35,5 vil ha en fem dagers skoleuke. Svarprosenten på Kautokeino barneskole var 48,19.

Kommentarer fra foreldre:

- Har tilpasset tannlege/legetime og andre ærender til barnets fridag
- Elever med lang skolevei, har hatt behov for en fridag for «å hente seg inn»
- Bra med en fridag, da har barnet fått jobbe med tradisjonelle arbeidsoppgaver innfor reindrifta
- Elever som sliter på skolen, kan få det tøffere med en 5. skoledag
- Fire dagers skoleuke kan være for intensivt
- Lettere å planlegge lengere reiser/turer nu barnet har fri i forb. med helg, for da har vi ikke behov for å søke om permisjon
- Fridagen er bra, for da kan barnet hvile og sysle med andre aktiviteter hjemme
- Vi som foreldre har vent oss til denne ordningen
- Fire dagers skoleuke er veldig bra ordning. I dagens samfunn er det mange barn som har to hjem, når foreldre ikke bor sammen. Det er også tilfeller at den ene foreldre bor i en annen kommune, og at barna derfor må pendle mellom to hjem. I slike tilfeller er det bra med en ekstra fridag i forb. med helg, da blir det ikke stress for de barna som pendler mellom to hjem.

Forslag til vedtak:

Ut i fra samlet vurdering i.h.h.t pedagogisk forhold, skolens erfaringer og uttalelser, skolens behov, økonomi, foreldres synspunkter og svar fra foreldreundersøkelse fortsettes firedagers skoleuke skoleåret 2017/18.